

Intervju s književnikom Mirom Gavranom

Na ručku kod japanske carice

Našu je školu posjetio poznati pisac Miro Gavran. Uzbuđenim učenicima 5. d razreda održao je predavanje o svojim najčitanijim knjigama za djecu. Predstavio je knjige *Profesorica iz snova*, *Zaljubljen do ušiju*, *Svašta u mojoj glavi*, *Kako je tata osvojio mamu*, *Sretni dani* i dr. Nakon predavanja, novinarka 7.c razreda postavile su piscu nekoliko pitanja o njegovu životu i radu.

Kakvo ste imali djetinjstvo i jeste li slutili da ćete jednoga dana postati pisac ?

Imao sam lijepo djetinjstvo. Cijeli sam život bio okružen knjigama. Moja braća, sestre i roditelji jako su puno čitali, tako da me je čitanje oduvijek zanimalo. Do šesnaeste godine nisam maštao o tome da ću postati pisac, ali uskoro sam to poželio.

Kakvi ste bili kao dječak ?

Bio sam vrlo povučen dječak, ali sam istodobno u jednom krugu prijatelja bio dosta otvoren. Volio sam šetati šumom, igrati šah, mali nogomet, graničar...

Kako djeca prihvaćaju i doživljavaju vaše knjige ?

Mislim da ih prihvaćaju prilično dobro. Često posjećujem osnovne i srednje škole i vidim da moje knjige dopiru do učeničkih srdaca. Bitno je da knjige za mlade budu pune emocija, osjećaja, ljubavi... Najdraže su mi teme ljubav i prijateljstvo, a to je nešto što dopire do mladih čitatelja.

Kako vaša obitelj doživljava vaš rad, otežava li vam ga ili vam pomaže ?

Kad sam tek počeo pisati, moji roditelji bili su skeptični, nisu bili sigurni je li to ono što baš želim, ali kad su vidjeli kako moj rad dopire do drugih ljudi, bilo im je drago. Moja supruga i sin vole to što radim i uvelike me podržavaju.

Koji vam je od stranih pisaca najdraži ?

Kada sam bio mlad, najdraži pisci bili su mi Ferenc Molnar, Mark Twain, Erich Kästner... Od naših pisaca volio sam Matu Lovraka i Ivana Kušana. U njihovim knjigama volim junake koji su stvari uzimali u svoje ruke i koji su htjeli bolji život.

Jeste li puno čitali ?

Jako sam puno čitao. Volio sam čitati knjige, stripove, volio sam gledati filmove... Čitanje dosta potiče maštu.

Pišete li i poeziju ?

U mladosti sam pisao poeziju, kasnije sam povremeno napisao pokoju pjesmu, uglavnom, to je sporedna stvar. Pišem prozu, romane, kratke priče i komedije.

U slovačkom gradu Trnavi imate vlastiti Gavranfest; recite nam što je to i kako je to sve uopće počelo ?

Prije nekih osam-devet godina bio sam najigraniji strani pisac u Slovačkoj. Tada smo se vlasnici teatra u Trnavi i ja dogovorili da započnem vlastiti Gavranfest. To je jako popularno događanje gdje se najčešće igraju komedije. Posjećuju ga ljudi iz cijele Europe. Vjerojatno sam jedini pisac u Europi koji ima vlastiti festival.

Radite li i scenarije za filmove ?

Pomalo. Po nekim mojim djelima snimljeni su serijali.

Poznati ste širom svijeta. Kada se i kako glas o vama proširio svijetom? U kojim ste sve državama bili?

Bio sam u Argentini, Americi, Čileu, Norveškoj, Češkoj, Slovačkoj, Poljskoj, Bugarskoj, Austriji, Njemačkoj, Francuskoj itd. Sve je to počelo davno. Ljudi su me postupno zavoljeli i glas o mojem radu samo se širio. Svima su se svidjele moje predstave pa su svi dolazili i dolazili...

Je li vam draže pisati romane ili voditi kazalište ?

Uvijek mi je draže pisati nego organizirati bilo što.

Jeste li se upoznali s još nekom poznatom osobom iz svijeta pisaca i umjetnika ?

Upoznao sam mnoge svjetski poznate glumce i pisce. Čak me je japanska carica pozvala na ručak!

Koje je vaše najčitanije i najprodavanije djelo ?

Teško mi je to procijeniti. Jako se puno čitaju moje knjige za djecu. Od knjiga za odrasle puno izdanja imala je *Judita, Poncije Pilat, Zaboravljeni sin* itd.

Kao obveznu lektiru čitali smo vašu knjigu *Zaljubljen do ušiju* i jako nam se svidjela. Kako ste došli na ideju da započnete pisati dječji roman o pubertetu i zaljubljenosti ?

Mislim da je ljubav najvažnija u životu svakog čovjeka. Ta je tema atraktivna mladim čitateljima pa mladi najviše čitaju ljubavne romane. To je tako jer se mladi zaljubljuju više od starijih.

Kako motivirati mlade da više čitaju? Mladi su danas najčešće za računalom i izgleda da ih knjige više ne zanimaju.

Mislim da je važno da mladima dođu u ruke knjige koje ih zanimaju i koje ih se tiču. Treba naći temu koja je zanimljiva mladima pa će ih knjiga i osvojiti. Kada djetetu daš dvije- tri loše knjige, teško da će htjeti čitati sljedećih godinu dana.

Dobili ste puno prestižnih nagrada. Kako se osjećate kada dobijete neku takvu nagradu ili kada vašu predstavu pogleda nekoliko stotina tisuća ljudi?

Ja sam, naravno, uvijek sretan. Pozovem prijatelje, počastim ih, provedimo se. Kada ne dobijem nagradu, nikad ne žalim - ne pišem radi nagrada, već da ispričam neku priču. U Mađarskoj sam dobio nagradu *Central European Time*. Dobio sam novac i njime sam počastio sve svoje prijatelje.

Imate li u planu neku novu knjigu ili predstavu?

Planiram napraviti neki mjuzikl, ali ne volim pričati unaprijed jer to nije sasvim sigurno. Zasad je sve u fazi idejnog stvaranja i u mašti.